

 Marck Haerkens (Wings of Care)

‘SAMENWERKEN BINNEN EEN TEAM KAN ALLEEN ALS IEDEREEN ZICH TOETSBAAR OPSTELT’

In de medische wereld is het niet gebruikelijk om over de eigen grenzen heen te kijken en bewezen concepten en ideeën uit andere werelden te gebruiken. Dat is jammer, want er valt immers heel veel te leren van andere vakgebieden. Marck Haerkens, chirurg en voormalig militair helikoptervlieger, wil met zijn bedrijf “Wings of Care” het beste van de luchtvaart en de zorg met elkaar in verbinding brengen. Hij geeft tegenwoordig trainingen en presentaties en hij adviseert ziekenhuizen op het gebied van effectieve samenwerking tussen verschillende disciplines. ‘Multidisciplinair samenwerken gaat niet vanzelf. Je moet met elkaar leren omgaan vanuit een duidelijke visie op veilige communicatie en interactie. Daar moet je als team in willen investeren.’

Marck Haerkens werkte tot voor kort als chirurg in het Jeroen Bosch Ziekenhuis in Den Bosch en als helikopterpiloot bij de Koninklijke Luchtmacht (KLu), een opvallende combinatie die binnen de KLu “pilot-physician” wordt genoemd. Deze combinatie vormde ook het fundament van zijn in 2009 opgerichte bedrijf “Wings of Care”. Met dit bedrijf wil Marck Haerkens de gezondheidszorg methoden en procedures aanreiken vanuit de luchtvaartindustrie, om veiliger -dus beter- te kunnen werken. Sinds een paar maanden houdt hij zich fulltime bezig met het geven van trainingen en presentaties en het adviseren van ziekenhuizen en zorginstellingen. ‘Ik heb in twee jongensdromen geleefd, ik wilde altijd al vliegen en ik wilde als chirurg mensen beter maken. Ik zie wat ik nu doe als een mooie combinatie van beide dromen: ik probeer mensen en organisaties binnen de zorg vertrouwd te maken met bewezen methoden en principes uit de luchtvaartwereld. Een geweldige uitdaging, want het gaat hierbij om verandering van de cultuur in de zorg. Ik zie wel duidelijke perspectieven en ik zie ook dat veel organisaties echt willen veranderen. Het is mooi om daar met mijn bedrijf een bijdrage aan te kunnen leveren.’

HARDE WERKELIJKHEID

De medische zorg is tegenwoordig zo versnipperd, dat het een illusie is om te denken dat je alles nog alleen kunt doen. Goede zorg betekent teamwork en goede, gestructureerde samenwerking is een belangrijke peiler voor succesvolle zorg. Dat geldt wellicht nog meer voor de wondzorg dan voor andere zorgdisciplines. De wondzorg is

Spreker op het: NOVV PRACTICUM

immers bij uitstek een gebied waar multidisciplinaire samenwerking een echte voorwaarde is voor het kunnen bieden van goede zorg.

Eigenlijk is het heel simpel. Binnen een team werk je fijner – en ook beter – als iedereen binnen dat team weet waar hij of zij aan toe is en als je als gevolg daarvan ook blindelings op elkaar kunt vertrouwen. **MARCK HAERKENS:** ‘In de luchtvaart geven we aan de principes van gestructureerde samenwerking mooie namen, als briefing en debriefing, standard operating procedures en crew resource management. Maar in essentie komt het er op neer, dat je met elkaar een organisatiestructuur en een -cultuur moet neerzetten, waarbinnen alle teamleden zich veilig en gerespecteerd voelen. Dat is geen softe praat, dat is de harde werkelijkheid, die leidt tot betere prestaties. Wij leven binnen de zorg nog niet in een wereld waar het vastleggen van procedures, het werken met checklisten, dataloggings en al dat soort zaken, tot de standaard manier van werken horen. Toch zullen we zeker steeds meer die kant opgaan en dat kan het beste gebeuren in een open sfeer, waarbinnen teamleden zich professioneel, en dus toetsbaar opstellen.’

OPLEIDINGEN

Marck Haerkens noemt de zorg een sterke subcultuur, met een geheel eigen set van normen en waarden. Dat is mooi, maar dat maakt het inzetten van een veranderingsproces er niet eenvoudiger op. ‘Binnen de zorg wordt er keihard gewerkt en de mensen zijn vaak ook heel trots op hun werk. Dat is natuurlijk geweldig, maar dat mag uiteraard niet betekenen er geen

ruimte is om de manier van werken voortdurend kritisch tegen het licht te houden. Werkers in de zorg krijgen in hun opleiding niet of nauwelijks scholing in samenwerken. Er wordt met de mond beleden dat teamwork belangrijk is, maar er wordt met geen woord gerept over hoe je dat vervolgens in de praktijk brengt. Hoe werk je in een team professioneel met elkaar samen? Wie is de leider? Is de leider in iedere situatie dezelfde persoon? Hoe ga je om met fouten? Als wij binnen de zorg vinden dat multidisciplinair samenwerken de toekomst is,

dan moet daar in de opleidingen ook gericht aandacht aan worden gegeven.’

Marck Haerkens merkt tot besluit nog op: ‘Het draait bij samenwerking vooral om de motivatie van de teamleden. Je wilt je werk goed doen, maar je moet ook een goed teamlid willen zijn. Het is daarom heel belangrijk om goede, duidelijke en controleerbare teamdoelstellingen te formuleren. Dat werkt motiverend voor iedereen. En binnen de (wond)zorg vertaalt zich dat in meer kwaliteit, meer efficiency en uiteindelijk ook in een betere zorg voor de patiënt.

Zorg is teamwork en goede, gestructureerde samenwerking is een belangrijke peiler voor succesvolle zorg